

רקע כללי

תאריך: _____ כיתה: ה'ו'. רמת התפקוד לפי ACTFL: בינונית-בינונית/גבוהה Intermediate-Mid/High
משך השיעור: 55 דקות רקע על הרכב הכיתה, שונות הלומדים: בכיתה ישנם שני תלמידים הנמצאים ברמה
בינונית-נמוכה ושלושה תלמידים ממשפחות ישראליות. אחד מהם הגיע מהארץ בשנה שעברה.

מבט-על על היחידה

תימה/נושא היחידה: מה מעניין אותי? אוכל!
תובנת על של היחידה: אוכל מחבר/מקשר בין אנשים ומשקף תרבויות שונות
שאלה מהותית של היחידה: איך אוכל מחבר/מקשר בין אנשים ומשקף תרבויות שונות?
מטרות היחידה: ראו חברים בעברית יחידה מספר 6 עמוד III
הערכות מסכמות:

מטרות השיעור

בסוף השיעור רוב הלומדים. ות יוכלו: לקרוא ולהבין קטע מידעי (מעובד או אותנטי) על ההיסטוריה של השוקולד.	ערוץ פרשני Interpretive קלט/הבנה: האזנה, קריאה או צפייה
בסוף השיעור רוב הלומדים. ות יוכלו: לתת הרצאה קצרה בת 6-8 משפטים על ההיסטוריה של השוקולד.	ערוץ הצגתי Presentational הבעה בע"פ ובכתב
בסוף השיעור רוב הלומדים. ות יוכלו: לנהל ראיון (משחק תפקידים) עם חוקר אוכל על היסטוריה של השוקולד.	ערוץ בינאישי Interpersonal שיח/דיון בע"פ ו/בכתב
תוך שימוש במילות המפתח החדשות שנלמדו בשיעור הקודם: שמות עצם: אירופה, אקלים, שבט פעלים בזמן עבר: גילה, המציא, שמות תואר: מר, איכותי	מטרה לשונית אוצר מילים/דקדוק; תבניות ומבעים

הערכה מעצבת: התוצר הסופי המצופה מרוב התלמידים בע"פ ו/או בכתב בסוף השיעור הזה
(כתבו ממש את המלל שתמצאו לשמוע/לקרוא. כתבו את המילים והמבעים ברמת הלומדים. ות שלכם. ן ולא ברמת
העברית שלכם.)

יחידה 6 - מה מעניין אותי? אוכל!

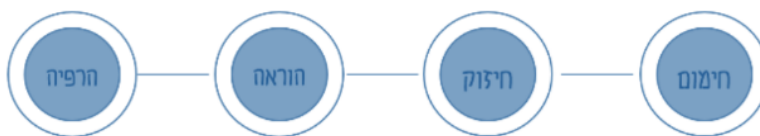
כ. הקקאו והשוקולד

עושים שוקולד מקקאו. עץ הקקאו גדל בארצות חמות, באקלים טרופי חם ורטוב.
לפני הרבה מאוד שנים האינדיאנים משבט המאיה ידעו להכין משקה מיוחד מקקאו.
זה היה משקה יקר מאוד. רק מלכים ואנשים עשירים שתנו אותו.
המשקה הזה לא היה מתוק. הוא היה מר.
לפני כ-600 שנים בערך הקקאו הגיע לאירופה ולמקומות אחרים.
רק לפני מאתיים שנה המציאו באנגליה מאכל חדש: האנגלים ערבבו קמח מיוחדת
עם קקאו וסוכר ונולד השוקולד הטעים שאנחנו אוכלים.
אחר כך בשווייץ שמו בשוקולד חלב ונולד שוקולד חלב.
עד היום השוקולד הטעים של שווייץ מפורסם בעולם.

במקרה הזה, הטקסט המעובד מהווה את המלל
ממש שאני מצפה לשמוע מהתלמידים. ות בכיתה
שלי. הטקסט כתוב ממש כמו שמדברים עם המילים
והתבניות שהתלמידים שלי צריכים לדעת.

הכנה מראש:

1. כותבים את תוכנית השיעור על הלוח
2. מניחים מראש על השולחנות של התלמידים.ות - שוקולדים ישראלים ודף לבן חלק או דף עבודה
3. להדפיס את הקטע מעמוד 40 ולהדגיש חלקים מסוימים
4. קישור לטקסט אותנטי על השוקולד.

זמן משוער*	שלב השיעור	פירוט המהלך כולל ההוראות ממש בעברית פשוטה, דרכי התיווך והסיוע, והצעות לאתגר
5 דקות	חימום** הפעלה של ידע קודם שאינו קשור לנושא הנלמד ביחידה	
10 דקות	פתיחה מעוררת וחיזוק** הפעלה של ידע קודם שנלמד לאחרונה ליצירת תשתית להוראה החדשה דרך משחק, משחק תפקידים, תרגול סגור או חלק מהשיחה המקדימה לקראת הצגת העניין החדש	<p>לשם גירוי, חיזוק והפעלה של ידע כלל קודם: מניחים מראש על השולחן - שוקולדים ישראלים ודף לבן חלק או את דף העבודה. דרך השיחה המקדימה מפעילים את המילים החדשות שנלמדו בשיעור הקודם ואת המילים שנלמדו בשיעורים קודמים שקשורות לאוכל. יש כאן שילוב עם השלב הבא של השיעור: "חשיפה ראשונית בהקשר טבעי"</p> <p>שיחה מקדימה: שואלים ומשוחחים:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● (חיבור אישי) מי אוהב שוקולד? מי אכל שוקולד מישראל? אילו שוקולדים אתם מכירים/אוהבים? מאין השוקולד הזה? ● (למידת חקר, העלאת סקרנות, ניבוי, אבחון מהיר של ידע לשוני וידע עולם קודם) מה אתם יודעים על איך/ממה עושים שוקולד? מה מעניין אתכם. לדעת על השוקולד? <ul style="list-style-type: none"> ○ לשם חיזוק, מזכירים לתלמידים להשתמש במילים החדשות שלמדנו בשיעור הקודם. מפנים אותם לפוסטר המילים ההחדשות שעל הקיר. ○ תוך כדי כותבים את שאלות התלמידים.ות על הלוח לפי סדר כרונולוגי/הגיוני. ● שואלים: מי יודעת לענות על השאלות האלה? מה אתם חושבים יכולה להיות התשובה? (ניבוי) <ul style="list-style-type: none"> ○ תוך כדי כותבים את תשובות/השערות התלמידים.ות על הלוח
1 דקה	מיקוד שקיפות ושיתוף הלומדים.ות באמצעות התייחסות ל - 3 השאלות	<p>מה נלמד היום? למה/לשם מה? איך? מה נעשה היום כדי להשיג את מטרת השיעור?</p> <p>היום נקרא טקסט אינפורמטיבי על השוקולד. נגלה מי גילה את הקקאו ומי המציא את השוקולד ואח"כ נעשה משחק תפקידים עם חוקר של אוכל. זוכרים, בסוף היחידה ניפגש עם תזונאית ועם החברים בבית הספר התיאום בישראל ונדבר איתם על ההיסטוריה של האוכל ועל האוכל שאוכלים</p>

מקלט ועד להפקה From Input to Output
1. חשיפה ראשונית בהקשר טבעי בהקשר "מזומצם" (התאמה, השלמה וכו')
א. לפני שתקראו את הטקסט, קראו את המשפטים האלה בזוגות, וכתבו נכון או לא נכון (5 דקות)

1. נכון / לא נכון
קראו את המשפטים.
מחקו את המשפטים הלא נכונים (לפי "הקקאו והשוקולד").

- לפני 1000 שנים באירופה לא היה קקאו ולא היה שוקולד.
- לפני הרבה שנים האינדיאנים ידעו להכין משקה קקאו.
- לפני הרבה שנים האינדיאנים משבט המאיה ידעו להכין שוקולד.
- לפני הרבה מאוד שנים רק עשירים ומלכים שתו קקאו.
- לפני הרבה מאוד שנים כל האנשים בעולם שתו קקאו.
- לפני 1000 שנים המלכים אכלו שוקולד חלב.
- לפני 600 שנה הביאו את הקקאו לארצות אחרות בעולם.
- האינדיאנים המציאו את השוקולד.
- באנגליה המציאו את השוקולד ובשנייץ המציאו שוקולד חלב.

למורה:
כן לפני קריאת הטקסט כדאי לחקוק ילדים את המילים הלא מוכרות: שבת, אקלים, מר, אירופה, שנייץ, מאתיים, עולם.
כדאי לחלק את קריאת הטקסט לשני חלקים: החלק הראשון - מהותה של ילדמקופות אחריים - החלק השני - מידע לפניי עד הסוף.
אחרי כל קטע כדאי לשאול שאלות תורגום.
- תרגיל בגן הילדים יעז על התרגיל. אחר כך כדאי לסכם עם הילדים את הטקסט ולשאול שאלות. מה האינדיאנים מושבט המאיה הכיננו מה האנגלים הכיננו מה השנייציים הכיננו

40

2. חשיפה נוספת לידע הלשוני לשם הטמעה בהקשר "רחב" בסוגה ומיומנות שונות:
אפיק פרשני: פיתוח הבנת הנקרא (15-20 דקות)
רוב התלמידים יקראו את הטקסט המידעי המעובד מהחוברת - עמוד 39.
תלמידים מתקשים יקבלו את הטקסט המעובד עם סימונים בצבע/בקו לאותות על כל תקופה.

יחידה 6 - מה מעניין אותי? אוכל!

כ. הקקאו והשוקולד

עושים שוקולד מקקאו. עץ הקקאו גדל בארצות חמות, באקלים טרופי חם ורטוב.
לפני הרבה מאוד שנים האינדיאנים משבט המאיה ידעו להכין משקה מיוחד מקקאו.
זה היה משקה יקר מאוד. רק מלכים ואנשים עשירים שתו אותו.
המשקה הזה לא היה מתוק. הוא היה מר.
לפני כ-600 שנים בערך הקקאו הגיע לאירופה ולמקומות אחרים.
רק לפני מאתיים שנה המציאו באנגליה מאכל חדש: האנגלים ערבבו קמאה מיוחדת עם קקאו וסוכר ונולד השוקולד הטעים שאנחנו אוכלים.
אחר כך בשנייץ שמו בשוקולד חלב ונולד שוקולד חלב.
עד היום השוקולד הטעים של שנייץ מפורסם בעולם.

לתלמידים דוברי עברית/מתקדמים - קריאת כתבה אותנטית:
[טקסט מן המקור איך התגלה השוקולד](#)

מורה שואלת: אז בואו נראה איפה עץ הקקאו גדל. מורה קוראת בקול את השורה הראשונה או מנחים את הלומדים לקרוא קריאה דמומה את השורה הראשונה ("עושים שוקולד מקקאו. עץ הקקאו גדל בארצות חמות...")

אז מה אנחנו יודעים על השוקולד מהשורה הזו? (אישוש הניבוי)

<p>מחלקים דף עבודה או מנחים את התלמידים לקחת את הדף הלבן ולקפל ל-3 עמודות (מדגימים איך לקפל). כתבו בראש כל עמודה: מתי? מי? / איפה? מה?</p> <p>לחלופין, מספקים ציר זמן ריק עם כמה השלמות והיתר התלמידים צריכים להשלים לפי הטקסט תוך התייחסות ל-3 השאלות: מתי, מי/איפה? מה?</p> <p>מבקשים מתלמידים לסרוק את הקטע ולסמן את כל ביטויי הזמן (לפני הרבה מאוד שנים, לפני כ-600 שנים בערך וכו'). מראים לתלמידים איך להשלים את הטבלה או את ציר הזמן.</p> <p>מנחים את התלמידים לסרוק שוב את הקטע ולמצוא שמות של מקומות או שבטים/עמים...</p> <p>קריאה עצמאית: התלמידים ממשיכים לקרוא את הקטע בזוגות ותוך כדי משלימים את הטבלה/ציר הזמן.</p> <p>תוך כדי המורה מסתובבת ומסייעת לתלמידים.</p> <p>מי שמסיים, בודק ומתקן את פעילות נכון/לא נכון שבעמוד 40.</p> <p>3. הפקה: הערכה מעצבת/התוצר הסופי של השיעור הזה (A סגורה/ AP חצי פתוחה בעזרת תבנית/ P פתוחה)</p> <p>אפיק הצגתי: (8 דקות)</p> <p>סיטואציה: אנחנו מרצים בבית הספר הקולנארי בישראל על התפתחות השוקולד.</p> <p>א. צופים במליאה בסרטון הזה ללא קול ומזמינים מתנדבת או שניים לתמלל/לקריין את מה שרואים בעזרת הטבלה/ציר הזמן שמילאו.</p> <p>ב. תלמידים מקריינים את הסרטון בזוגות (הזדמנות לכל תלמיד. ה בכיתה לסכם את מה שקראנו להשיג את מטרת השיעור)</p>		
<p>שעורי בית: קראו באנגלית על החומוס וכתבו 3 עובדות בעברית עם המילים החדשות.</p>	<p>5 דקות</p> <p>סיום והרפייה משחק או פעילות "רמת הרצפה" רפלקציה על השיעור</p> <p>קישור לשיעור הבא</p>	

גזרו והדביקו את החלקים הבאים במקום המתאים בתסדיר.

אפיק בינאישי: (7 דקות)

א. מורה מדגים.ה עם תלמיד.ה את השיחה בין מראיין וחוקר אוכל.
נעזרים בשאלות שעל הלוח כשאלות של המראיין. התלמיד בתפקיד חוקר האוכל עונה לפי הטקסט שקראנו
ובעזרת הטבלה/ציר הזמן.
ב. מנהלים את הראיון בזוגות.

אפיק בינאישי: דיון ביקורתי על השוקולד

שוקולד איכותי עולה הרבה כסף. מה הבעיה עם זה? ומה אפשר לעשות?

תלמידים משתפים במליאה או בקבוצות קטנות או כותבים בפתק למורה exit slip:

- מה למדתי היום חדש על השפה העברית/על אוכל/על תרבויות/ על העולם/ על עצמי כלומד.ת?
- מה/מי עזר לי ללמוד היום?
- באיזו אסטרטגיה של הבנת הנקרא תעזרו בפעם הבאה כשתקראו טקסט מידעי?

בשיעור הבא נקרא על התפתחות החומוס... או נלמד איך לכתוב מאמר קצר כזה על מאכל אחר התפתחות
הקפה, הקטשופ, הפיצה, החומוס, או מאכל אחר שמעניין אותם.

חוזרים למליאה להערכה מעצבת של הבנת הנקרא ולתרגול של קריאה מכנית/שטף קריאה (5 דקות)
אומרים: יש בקטע חמישה חלקים – קראו בקול עם חברה. כל חלק ותנו שם לכל חלק. כתבו בשולי הדף.

להלן הצעות למורה לתשובות אפשריות:

1. (שורה 1) מקור השוקולד (משפט פתיחה)
2. (שורה 2-5) הקקאו בעבר
3. (שורה 6-7) הולדת השוקולד
4. (שורה 8) הולדת שוקולד החלב
5. (שורה 9) השוקולד היום. (שורת סיום)

תלמידים משתפים במליאה את הכותרות שנתנו לכל חלק.

על הלוח החכם, שקופית עם ההנחיות הבאות. (ההנחיות הללו וחמש השאלות הבאות מוכרות ללומדים.ות
משיעורים קודמים)

צפו בסרטון [הבא](#). תוך כדי צפייה חשבו על השאלות הבאות ואחר-כך שוחחו עליהן בזוגות:

1. מה אני רואה?
2. איך אני מרגיש.ה? למה?
3. איך זה קשור לחיים שלי? בבית/בכיתה/בבית הספר/
עם החברים.ות שלי...
4. מה הבעיה? למה יש את הבעיה הזו בעולם?
5. מה אני יכול.ה לעשות כדי שיהיה יותר טוב?
איך אני יכול.ה לעזור?

(SHOWeD strategy. Peterson, 2003)

